

Universitätsbibliothek Wuppertal

Q. Horatii Flacci Epistolae Omnes, Qvae Extant

Horatius Flaccus, Quintus

Basilae, 1615

Epistola XIX. Ad C. Cilnium Maecenatem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1477)

ll Metaph. est ab agricolis, quorum est proprie cultus agri & fundi, quemadmodum loquitur Cic. in lege Agrar. nihil fert ager, nihil colitur a magno labore questum, ut demonstret curaturam & observantiam superioris amici perdifficilem esse. Vix alibi, nisi hic & i. Epist. hujus reperias hanc vocem *culturam* extra propriam significationem.

mm Alia est insignis allegoria a nautis qui nihil non, dum sunt in alto, curant & cogitant, ut commodam, tutam & secundam navigationem conficiant. Ita Lollius monetur, ut omni ratione, cura, vigiliis, cogitatione incumbat in observantiam potentioris amici. Augusti ne animum hujus tentiat asperitate sua mutari, & a se alienari.

nn Brevis est procatlepsis ad diluendum Lollio obiectum.

oo Metaph. est a caelo nubibus obducto, quod est corporibus grave & molestum. Simili quoque tropo Graeci usurpant τὸν ὄρα καὶ πῶν νεφέλων, nubem & nebulam. Euripides in Hippo. ubi de Phædra valde animo conturbata loquitur, σὺ γινῖς ὄρα φέρων νέφα' αὐτῆτι *tristis nubes super culturam angetur*, id est, gravior fit mœstitia. Sic Iliad. s. initio de Achille ob mortem Patrocli sese afflictante:

τὸν δ' ἄρα νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.

Illum vero doleris nebula obduxit opaca. i. Valde obscurus est mœstus apparuit illi vultus vel magnitudo doloris eum constrinxit molestè. Ita Cic. in Pison. dixit: *neque tam fuit timidus, ut frontis, tunc nubeculam aut collega tui contaminatum spiritum pertimescerem*. Dicitur etiam sine nube & nubecula ponere supercilium, & matrona severi supercilij, pro exuere fastum & superbiam ponere, & matrona

severa. sed tunc metonymia est subiecti pro adjunctis affectibus illis.

pp Metou caussa pro cupiditate. Jam in *inops* contrarius est ejusdem tropi modus, quo efficiens significatur ex effectu, quia cupiditas facit avaros semper egentes.

qq Anaphora est.

rr *Paret & donet* similiter sonant in clausulis membrorum *διὰ τῆς ἐπιρροῆς*.

ss Enaphora est initio membrorum.

tt Metaph. est a sedatione tempestatis marinæ, unde sæpè mare, flumen, tempus, caelum tranquillum pro placido, quieto, sereno sicut annotatum fuit in Rhetor. Od. 5. lib. i. è Donato in Terent. Sic Graeci θάλασσα γαλιωῖσα, γαλιωῖα κύματ' & Plutar. in Cæsar. γαλιωῖστος τὸ πρὸς πηλὸν ῥόμα *sedans rheuma decidens*, item γαλιωῖον πῆλα, & metaphoricè δὲ λέμεν γαλιωῖον καὶ διαγαλιωῖεν πρὸς ὄπισθεν *serenare vultum*.

uu Alleg. est a viatoribus, qui sæpè clam ingrediuntur viam paucis cognitam, ut fallant latrones, & tunc perveniant, quod animus petebat, ad significandum occultum genus vitæ, privatum & paucis notum, ideoque ab omni injuria magis liberum.

xx Metaph. est a navi agitata tempestate, pro ne incerta spe futuri successus commovear. Simili tropo usus est Sat. 7. lib. pars multa natat. Ita Tacitus l. 18. dicit, *fidem flutare* pro labascere & variari. Itaq; Herodotus ἐπιπλοῖται φρεσῶν καὶ ἐν τῷ νόῳ: *essente alienata & inconstanti*.

yy Sipro hæc legis sed satis, erit quædam epanorthosis, correctio tot votorum, tanquam diceret: quid multa? precibus ac votis a Jove peto vitam & opes.

zz Anaphora est.

EPISTOLA XIX. AD C. CILNIUM MAECENATEM

Theticum.

Docet, quantum ab alijs distet genere imitandi Poetas.

Prisco si credis, Macenas docte, Cratino,
Nulla placere diu, nec a vivere carmina possunt,

Quæ scribuntur aque potioribus: ut malè sanos
Ascripsit Liber Satyris Faunisque Poetas:

Vina ferè dulces oluerunt manè Camæna:

Laudibus arguitur vini vinosus Homerus.

Ennius ipse pater nunquam nisi potus ad arma

Profuit dicenda. Forum puteasque Libonis

Mandabo siccis: adimam cantare severis.

Hoc simul edixit non cessare Poeta,

Nocturno certare mero: putere diurno.

Quid? si quis vultu torvo ferus & pede nudo

Exiguaq; toga simulet textore Catonem,

Virtutemne representet morisque Catonis?

Rupit Hyarbitam Timagenis amula lingua,

Dum studet urbanus tenditque disertus haberi

Decipit exemplar vitis imitabile. Quod si

Pallerem casu, biberent ex sanguine cuminum,

Imitatores, servum pecus, ut mihi sæpè

Bilem sæpè jocum vestri movere tumultus!

Liber a per vacuum posui vestigia Princeps:

Non aliena me oppressi pede: qui sibi fidet

Dux reget ex amen. Parios ego primos & jambos

Ostendi Latio, numeros animosque sequutus

Archilochi non res & agentia verba Lycambæ.

Ac, ne me solis idè brevioribus ornes,

Quod timui mutare modos & carminis artem:

Temperat Archilochi Musam pede mascula Sap-

Teperat Alcæus, sed rebus & ordine dispar. (pho.

7. Nec socerum querit, quæ versibus oblinat atris

Nec sponsa laqueum & famoso carmine necit,

Hunc ego non alio dictum prius ore Latinis

Vulgavi fidicen: juvat immemorata ferentem

Ingenus oculisque legi, manibusque teneri.

Scire velis, me a cur ingratus opuscula lector

Laudet, amètg; domi: premat extra blimè iniquus

Non ego ventosæ plebis suffragia venor

Impensis canarum, & trita munere vestis.

Non ego nobilium scriptorum auditor & ultor,

Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor.

Hinc illa lacryma. Spisus indigna theatris

Scripta pudet recitare, & nugis addere gpondus:

Si dixi, rides, ait: è Jovis auribus ista

Servas. Fidis enim manare poetica mella

Tesolum: tibi pulcer. 12. Adhæc ego naribus uti

Formido: & luctantis acuto ne fecer ungui:

Displicet iste locus, clamo, & diludia posco.

Ludus enim genuit tepidum certamen & iram:

Iratrucis inimicitias & funebre bellum.

Ana-

Analysis Dialectica

Quum Horatius quosdam hic *ως κακομίλους*, damnat tanquam infelicis imitationis, non omnes sine discrimine alienae scripturae imitatores ab eo improbari putandum est: alioqui ejusdem damnationis poenam in ipsius caput red. indare oporteret: quem sane palam est imitando consecretatum fuisse, ut ipse confitetur, Lyricos Poetas Graecos, Archilochum, Alcaum, Sapphonem, Pindarum, Anacreonta, Simonidem, Stesichorum, & alios generis ejusdem: sicut Virgilius sibi proposuit imitandos ex Heroicis Graecis Poetis, Theocritum in Bucolicis Hesiodum in Georgicis, Homerum in Aeneide: ut etiam ex Oratoribus Graecis Cicero imitando effingere & exprimere Demosthenem & Isocratem conatus est. Sed de ratione feliciter & cum laude perscos imitandi scriptores, lege Ciceronem in Oratore ad M. Brutum sub initium, qui locus citatur a Plinio. 1. Epist. 5. Itaque tantum imitatio vitiosa reprehenditur: a qua scribit se longissimè abesse. Est quidem simile veri, Poetae objectam fuisse a Mæcenate, aut ab aliis, imitationem alieni operis: de qua nunc se apud Mæcenatem purgat. Excusationis autem argumentum est e dissimilium collatione: quod alii religione propè servili ab exemplari proposito recedere vel tantillum vereantur: atque adeo vitia imitabilium virorum pro ipsorum virtutibus consecretentur: ipsi verò non satis sit a vitiis aliorum declinare, nisi etiam Poeticae virtutis imaginem exprimeret aliis. decentius vestigiis ipsorum relictis. Protasis hujus dissimilitudinis exclamatione irascentis Poetae terminatur, quam sequitur antapodosis ad hæc: *libera per vacuum, &c.* Illa igitur protasis constat ex efficiente: quod Cratinus auctor fuerit vitiosa imitationis: qui velut prætor aliquis dixerit viros graves, abstemios & sobrios ad Poeticam non esse idoneos: sed ad causas fovesentes & judicia exercenda longè accommodatiores. Vinosos contra non adhæc, sed ad illam natos maximè. Itaque Amphiphanus Comicus dicit lib. 2. cap. 2. apud Athenæum: *Ἐπιπύθε' ὄς, εἶοκα, κἀν ὄνω λόγῳ ἔνιος ἢ ὄνωρ πίνοντες, εἰς ἀδέλφους, Ἰνέστ, ut videtur, in vino sermo sed nonnulli aquam bibentes evadunt stupidi & bardi.* Hæc quasi edicti prætorii formula e loco diversorum prounciatur: quorum quidem pars consequens de vinosis illustratur quattuor exemplis. Liberi patris primùm, qui cooptavit in ordinem suorum comitum, Sayrorum & Faunorum, *αἰνοπότας* ipsi similes, *καὶ κιάδων ἀκροπότας* Poetas. Deinde Musarum, quæ vix manè reperiuntur sobria. Postea Homeris, qui multà vini laudatione, videtur docere Poeticam ex ipsius viribus pendere. Postremò Ennii, qui nunquam ad scribendum, nisi potus, animum appellebat: his falsis & mendacibus argumentis posteri Poetae ad diurnam & nocturnam vinolentiam impulsu fuerunt, ut principes Graecorum & Latinorum Poetas imitarentur: a quibus docet Horatius triplici parium collatione tam longè tali imitationis genere illos abfuisse: quàm eos a Catone, qui virtutes illius tantum severitate vultus pedum nuditate, vestitus brevitate se putant rectè referre: quàm etiam Hyarbitam ab eloquentia Timagenis, qui hunc solà vocis contentione repræsentavit extremo vitæ suæ periculo: quàm eos denique ab ingenii mei dotibus, qui medicamento Cymini solam præberent speciem fortuiti mei palloris.

2. Concludit protasin exclamatione, conficitque ex antecedentibus stultitiam hujusmodi imitatorum ex adjuncta judicii imbecillitate: qui non potuerint quicquam suo Marte ingeniosè excogitatum ad inventum alio-

rum adiungere, propositi exemplaris virtutes a vitiis distinguere, ut his vitatis illas imitando consecretentur, non contra.

3. Adhuc fuit dissimilium protasis disputata, nunc sequitur antapodosis; quæ brevius ac clariùs ita prounciatur: longè ego sum illis imitatoribus dissimilimus: quæ declaratur primùm loco diversorum: non mihi quisquam asperæ viæ glaciem priùs confregit: sed sed ego primus omnium mihi viâ feci ad Lyram Latinâ, *ἐγὼ μὲν πρῶτος ἔτεμόμην τὴν ὀδὸν πρὸς τὸ λυεῖν Ρωμαίων ἀγῶσταν*. ibique prima vestigia impressi: quod certè consequens ex efficiente probatur: quum fiducia suæ virtutis id se suscepisse atq; adeo confecisse sub tertia persona prædicat per futurum modestè. Poterat enim sibi meritò principatum Lyricæ Latinæ arrogare.

4. Rationem imitationis suæ primùm ex aliis diversis reddit: quod minimè sit sequutus argumentum & materiam Archilochi Parii: quibus Lycambes ipsius locer ad laqueum est adactus: sed illius tantum vehementiam & metrum.

5. Deinde e fine, quod maledicam acrimoniam & contumeliam Archilochi temperavit in libris Odarum moderatione Sapphonis & Alcæi, ne propter retentum Archilochi metrum sine ulla immutatione minùs laudis videretur mereri.

6. Eodè pertinet hæc dissimilium comparatio: quod metrum Archilochi sic ex utroque conflatum & compositum longè sit aliud ac diversum a primo & simplici Archilochi metro & materia genere & versuum ordine.

7. Dissimilitudo cõfirmatur remotiõne materiae, quod illic nemo aculeis contumeliarum & maledictorum licentiâ, velut lethali telo petatur.

8. Sibi gratulatur Poeta de Archilochi sic temperato efficiente & adjuncto, quod primus fecit Lyricos versus Latinos, & inde magnam capiat lætitiã, quum illos audit ingenuorum hominum oculis legi, & manibus tractari.

9. Notat hic quorundam *ἀχαριστῶν*, qui lectione versusum Horatianorum domi quidem delectantur: sed fori: causam talis delectationis dissimulant, nec dignantur cum aliis communicare. Rationes autem, cur conticeant sequuntur e loco dissimilium, licet pars altera eorum desideretur in litera, quæ tamen potest ita expleri: taciti lectores meorum versusum celant idè fructum, quem ex illis perceperunt, quod ego, non, ut alii imperiti divites ac scriptores emunt approbatione vulgi & Grammaticorum magnificis conviviis & donis, qui postea celebrent, & publicè laudent lectorum versusum bonitatem, non sic, inquam, ego capto, aut sumtuosis cœnis, aut muneribus Grammaticorum & imperita plebis judicium de meis scriptis, undè oritur tale silentium.

10. Altera est ratio silentii ex adjuncto Poetae pudore, qui non audeat suos versus committere auditioni theatralis confessus.

11. Ex adversis fingit alium insimulare talem pudorem dissimulationis, quod Horatius maximè confidat suos versus Augusto primùm recitatum iri, & in lucem deinde prodituros melle dulciores. alludit ad Nestoris eloquentiam de qua Homer. Iliad. a.

12. Primum quoque ex adjunctis ac sine non audeat ad accusatorem dissimulati pudoris respondere metu lacerationis & inimicitiarum: deindè ex procreantibus, quod e ludicra concertatione orientur iræ, odia, & lethiferum bellum, atque ita dissimulationem tueretur suam, & rationem imitationis suæ claudit.

Enarratio Grammatica.

Prisco Cratino.] De Cratino diximus Saty. 4. li. i. de quotamen addam Epigram. Nicerati e lib. i. Epigram cap. v.

Οἷός τοι χαίρειν μέγας πέλει πτό δόιδω.
Ἴδω δὲ σίτων καλὸν ἢ τέκος ἐπὶ θ.
Τὰντ' ἔλεγον Διόνυσος, καὶ ἔπειθεν ἄχ' ἔνδ' ἀσκή.
Κεστίνος, ἀλλ' ἂν πάντος ὀδύροισ' ἴθι.
Τοι γὰρ ὑπὸ σερρανοῖς μέγας ἐβρυσεν ἄχε δὲ κισσῶ.
Μέτωπον, ὄσπασ' καὶ σὺ, κερκοκώμιον.

vinum est magnus stimulus scito Poetae cum quadam similitudine: sed aqua potior non potest pungere boni carmen. Hoc autem, o Bacche, dicebat Cratinus: nec unum utrem spirabat, sed totum dolium redolebat. Coronatus enim magna fundebat frontemq; , ut tu, edera es cornis croceis habebat redimitam ad arcendam ebrietatem: hoc Epigram. citatur ab Athenæo l. 2. ubi pro καλὸν legitur χρῆσθαι. Crisiscus autem hic dicitur, quod priori fuerit ætate, quemadmodum loquutus est Ode 4. l. i. Quam vis redeant in aurum Tempora prisca, & Epo 2. ut prisca gens mortalium.

Placere diu.] Absolutè ponitur, ubi tamen ellipsis casus faciliè intelligitur hominibus. In scribuntur altera est ellipsis præpositionis a vel ab aquæ potioribus quali jam sapius notata est. Quod hic separatim dicit, potiores aqua, Græci conjunctim efferunt ὑδροπότους καὶ ὑδροποτόντας, quod veritas abstemios.

Hi unde.] Particula ut notat potius tempus, quam similitudinè, ut valeat τὸ ἐξ οὗ, ἢ ἐπειδὴ τὰ χρεῖα, ex quo, vel, similitatque, postquam. Gallic. Depuis, Bacchus a mis les poetes au rang de ceux qui s'addonnent au vin, & tunc post Poetas, non periodo, sed commate opus erit.

Ascripsit.] Adjunctum ad societatem Satyrorum & Faunorum male sanos Poetas. Sed de Libero jam diximus e Diodoro Ode 12. l. i. ut de Satyris Ode 1. l. i. & Sat. 1. l. i. sicut etiam de Faunis Od. 4. l. i.

Camæne.] Hæ etiam jejuna halitum manè spirabant vina olentem audità Cratino & Crinà.

Vinosus.] Vinosus Latine proinde definitur atq; Græcè δὲ φίλιος, ἢ γυνὸ ἀεὶς οἶνον ἑτοιμος. Quæ ad vinum natura est propensus, ut jam antè Epist. 13. dictum est ad verba, Pyrrhia vinosâ: sed ratio vocis Οἰνός redditur a Plutar. in ipsius vita ex Ephoro Historico: ὅτι καὶ οἱ Κυμαῖοι καὶ οἱ Ἴωνες τὸ τῆς οἴνου περιουσίαν ἐκάλουν οἰνίαν, τὸ δὲ ἰδίῳ τῶν ὀμυροδότην, ὅ ἐστι τῶν ἰγυμένων, quod & Cumani & Iones lumine cassis vocarent homeros, qui auctoribus via egerent. Eustathii interpretatio in præmio Iliad. apertior est, οὗτος γὰρ φησὶ ἀπὸ τῆς μηδ' ἔσθ' ἄν ὀνομασθῆαι, ὅς οἰνὴ μὲν ἔστι καὶ κατὰ μέτρον οἶνος. Hic enim dicit eum cognomen invenisse a defectu visionis per trajectionem literarum. Vide ibidè alia etyma, sed hoc mihi probabilius videtur. Jam redeo ad vinosum Homerum, qualem & mulierosum Zopyrus Physiognomon Socratem judicavit, ut est lib. de Fato Ciceronis.

Arguitur.] I. proditur, declaratur: quemadmodum accipitur Epod. 11. Languora arguit amantem. id est, indicat & prodit.

Laudibus vini.] I. propter laudationem vini, vel quia laudibus vinum celebravit suis versibus, ut Iliad. 4. καὶ 7. l. i. tem Odyss. 1. καὶ 2. Ita Theognis de vino loquitur:

Οἶνός τοι μὲν ὄ ἀνὼ, τὰ δὲ μὲρομαι, ἔδδ' ἔσε πάμπαν
Οὐτε ποτ' ἐχθαίρειν, οὐτὲ φίλιν δύνάμαι.
Ἐθλὸς καὶ καλὸς ἐστὶ τὸς ἄν ὄργη μωμῆσαστο,
Τὶ σὸν ἂν ἐπαίησθ' ἔμετ' ἔχων σοφίης.

O vinum partim te laudo, partim etiam accuso; neq; plene unquam odisse, neq; amare possim. Es enim bonum & malum, quis te vituperaret? quis etiam laudaret vel mediocri sapientiâ præditus?

Quibuscunq; antè homines possunt bene vel male uti, de laudatione & vituperatione horum ita ambigitur: abusus tamen vitio est abutenti vertendus, non rebus ipsis. Sed de ebrietate vini filia vide Epist. 5. & Odyss. unde cognoscis illà Polyphemum periisse: quod si Cratinus & ipse discipuli considerassent, longè aliter de vino ac de Homero sensissent.

Ennius.] Hunc quidam faciunt æqualem Livio Andronico: Eusebius tamen natum scribit anno post datam Romæ primam fabulam a Livio, C. Claudio Cæci filio, & M. Tuditano Consulibus, & Cicero de claris Oratoribus anno ab Urbe condita 410. natione fuit Eusebio Tarentinus, & Romam deportatus a Catone Questore. Sed Silio Poeta fuit Calaber: Vixit familiariter & carè cum superiori Africano annos 70. ut refert Cic. in Cat. Major: dicitur etiam versus quosdam Homeri transfuisse, ut scribit l. de finib. Ex his potest quisq; faciliè perspicere, cur pater vocetur.

Profluit.] Valdè est appositum verbū homini potior & furioso, qui impetu magis fertur ad opus faciendū, quàm sedato mentis: ulsu ac quieto. Aristoteles meminit in Problem. sect. 30. Quest. 13. ejusdè Marci Syracusani, qui nunquàm meliores versus faceret, nisi quum mente Lymphatà & alienatà esset: quem Græci dicunt νυμφαλῆστος, τὸ τῆς ἰσθμῆς μὲν καὶ τῆς χυμῶν. i. Spiritu & furore nympharum correptum: Sed ibidem de Puteal dictum est Sat. 6. l. 2. ubi hic versus citatus est undè repetes, quod ad hujus loci intelligentiam pertinet.

Mandabo.) Grammatici tradunt hoc verbum esse donationis & acceptionis, quæ mutuis fiunt manibus, & sonare, aliquid committere alteri conficiendum. Quemadmodum Demea Terentianus Act. 3. scen. 3. ἔπειθ' ὡς τὰμὲν ἔμεινεν, ἢ quid recte curatum velis.

Siccus.) Sobrius. De hoc epitheto diximus Ode 18. l. i. in Gram. & Rhet.

Ad thalam cantare.) Infinitū est pro nomine, id est ἄρνα μείλα: neq; ego dixerim omnino Hellenismum esse, quod hujusmodi posit. o unius partis pro altera, sit omnium linguarum communis maximè, vel nostræ Gallicæ, le marcher est dangereux au mal des jambes, pro, inaccessus non est salutatis tibi arum morbis. Hic accedit, quod etiam Græci idem enunciant per nomen. Iliad. β. in catalogo navium: αὐτὰρ αἰετῶν Θεσσαλῶν ἀφελόντας.

Musa abstulerunt suavem cantem Thamyri Thracio, ubi ab antecedente repetendus est casus personæ, Θάμυρον τὸν ὄψιν.

Hos simul.) Simul atq; vel, quum primum, velut magistratus vel Prætor, vel aliquis alius, qui sit cum imperio & auctoritate, Cratinus iussit a Poetica ad causas & judicia sobrios esse abstrahendos, id significat edicere, quo Phidippus senex auctoritate senil' ac herili usus est in Hecyt. Act. 4. Scen. 1. Ibo intro, atque edicam servis, ne quoquā esserri sinani puerum.

Certare vino.) Hoc Græcè potest efferri κωλύειν poculis ludere, ἐποκλύειν ἢ γυν' οὐδὲ καὶ ἔσποτερον τῶν ἐν, i. moros Scytharum meracius & intemperantius bibere, quod uno verbo dicitur: σπουδωτέων ἢ ἀνεγροποτέων, mero bibulum esse Plauto.

Putere.) Οὐκ εἶναι ἀποδιδόναι καὶ ἐρρηγμένον grave olentem spiritum eructare & vinolentium halitum spirare.

Si quis simulet.) Ita loquitur Virg. 1. Æneid. spem vultu simulat, Hi autem sex: i. casus sunt modi ut Grammaticis mos est loquendi, pro, si quis imitetur torvum Ulicensis Catonis vultum, nuditatem pedum, exiguitatem textæ togæ, non idèd mores illius ac virtutem representare putetur, quem Seneca lib. 1. cap. 15. de tranquillitate vitæ appellat virtutem vivam imaginem. De quo aliter sentit D. Augustinus, ut ostendimus in Gram. Od.

Od. 12. lib. 7. De hoc lege Plutar. in ipsius vita. Cic. l. 16. Epist. 14. Tironi dicit etiam diem repraesentare: *conserua te mihi, dies promissorum adest, quem etiam repraesentabo, si advenis*, id est, promissum praestabo: Galli *te ballera que i ai promis, ac velut ante oculos proponam praesens.*

Rupit. Sic loquitur Terent. Hecyr. Act 3. Sc. 4. *ut me ambulando rumperet*, & ante ipsum Plautus in Mercat. *Qui merupit currendo sua causa.* Locus autem Poetae Graece dicitur, *διέπρηξε γλώσσα τὸν ῥαβδίται*: hoc etiam verbo usus est sub finem Sat. 3. l. 2. in narratione fabulae Aesopicae de rana matre & pullis ipsius: *Non si terumperis, inquit, pareris.*

Lingua igitur Hyarbitaemula Timagenis ipsum Hyarbitam rupit. L. Crassus similicontentione vocis dicitur initio lib. 3. de Ora. ad Q. Fratrem, incidisse in pleuritida, unde non convaluit. Ita enim ferè accidit iis, qui toto corpore, atque omnibus unguiculis, ut dicitur, contentioni vocis asserviunt, pulmones, arteriam, fauces, linguam, quam maximè possunt, intendentes ad profundendam vocem. Sic æmulus cum genitivo a Cicerone in oratione pro Murena ponitur: *Fuit summo ingenio vir Zenocujus inventorum æmuli Stoici vocantur.* Hic autem Timagenes fuit Suidæ Rhetor Alexandrinus, alius Ægyptius Romam adductus a Gabinio captivus, & a Fausto Syllæ filio redemptus, qui professus sibi Rhetoricam & Sophisticam ad aetatem usque Augusti vixit: sed tandem tali professione prohibitus fuit nimio maledicendi studio, & in quodam agello Tusculano inter vomitionem vitæ functus: non aulim tamen certò affirmare hunc Timagenem tum Romæ fuisse, quum Censores Cn. Domitius Aenobatus, & L. Licinius Crassus edicto Rhetores ex urbe expulerunt, cu us edicti formam habes in præfatione nostræ narrationis, nec magis affirmo hunc esse eundem, cujus mentionem Quintilianus facit lib. 3. cap. 10. quum scribit Musicen ab eo primùm omnium disciplinarum & origine & inventionem collocari: verum quiquis ille fuerit, dicendi facultate plurimùm valuit, ut ex hac Epistola perspicitur. Meminit præterea cujusdam Timagenis Senec. l. 3. de tra. sed quia dicitur hist. riarum scriptor, dubito, an idem sit cum hoc Oratore, quos tamen ad petulantiam linguæ diceres gemellos. Eiusdem quoque Plutarchus lib. de amico ab inimico discernendo: quem utrumq; locum leges e præmonitu Antonii Muret.

Tenditq;.] Hoc verbum cum infinito est *πειραζειν*, quod arguit alterum, cui subnectitur, pro, conatur haberi facetus & disertus. Itaque alterum indicat habitum corporis, alterum animi affectum. Ita usurpatur Æn. 5. de Sinone:

Ille se is manibus tendit devellere nodos: pro, contendit, nititur.

Exemplar.] Concurrunt sæpè in exemplar, quod nobis propofuimus imitandum, & virtutes & vitia quod quum ita sit, & ingenium hominis magis inclinatione naturæ & voluntatis huc, quam illac propendere certissimum habetur, facillimum est labi, errare & falli, id est, imitati vitia cum tali exemplari conjuncta. In verbo autem, *dec. pu.* intellige hominem illud exprimerere imitando studentem.

Cuminum.] De hac herba Plin. hujus ait granta summentibus pallorem inducere, idque exemplis confirmat. Idem Dioscor. l. 3. cap. 68. ad finem post reliquas illius facultates memoratas, facultates in qua, τὸ κυμίνον ἡμέριον, *Cymini domestici*, & sativi, *κίμινον μόνησι, τρέπει καὶ χρωῖνται ἐπὶ τὸ ἀχρότερον πύθμενον τε καὶ συγχεύμενον, cuminum mutatur nativum colorem in p. lliidiorem tam potum, quam illitum.* E grano etiam hujus herbae per compositionem fiunt nomina in speciem adagiorum, ut quum volumus

hominem praparcum, nimisque sordidum nominare, illum solemus vocare *κυμινολίμβικα*, ἢ *ἡρω τὸν σμικρολόγον*, quidum cuminum apponit, semen alioqui maxime parabile ac vilissimum, granula ipsius vel minuta colligit. Item *κυμινοπείσιβω*, de quo Aristot. Eth. 4. c. ubi quum Philosophus docendum proposuisset vitium illiberalitatis, ut multiforme ac varium, longè porrigi ac dilatarī, & animum alicujus modis duobus cognosci minutum & angustum, aut exiliter dando, aut largè a videque fumendo, id vitii ostendit non plenum integrum que in cunctis hominibus sordidis inveniri. Sunt enim, qui multum servant modum & mensuram in pecunia fumenda, & undique congerenda. Sunt contra, qui omne rectum deferunt officium in dando: qui sigillatim nominibus hujusmodi notantur, *πειθωλοῖς, λίχρῶι, κίμινος παρῶι, μινυτι, & sordidi.* Horum unus est, qui cum ini seclor vocatur: propterea quod in re admodum vili cum socio partienda, quale cumini granum est, ne minus justo capere videatur, ipsam fecet atque dividat. Hæc obiter sint notata lectori ad vitandū hujusmodi nomina, quæ fama turpissimam inurunt maculam cuncta. Eiusmodi est ὁ *κόρδαμολύβω*, & ex utraque factum illud Aristophanis in vespis, *κυμινοπείσιβω, κίμινος παρῶι*, qui non veretur etiam τὸ *κυμίνον πείσειν καὶ τὸ κέρδαμον γλύφειν illa minuta secare & cavare.* de hoc Theophr. l. 8. Plant.

Servum pecus.] Sic loquitur Lucan. l. 6. *O famuli turpe, servum pecus!* utrobique servum adjectivum est, quemadmodum accipitur Agraria 2. prædia serva, quibus libera opponuntur. Notat igitur tales imitatores stupore quod. ingenii nimis ignavè & serviliter addictos suo exemplari. Et certè hoc convitii genus manifestius apparet in hoc Poeta. si Lyrica Graecorum nobis exstarent: quanquam in hoc ilorum pecunia possunt aliqua observari. Quid enim aliud est Od. 12. l. 1. ubi surtum illius Pindaro factum? ut illic ostendimus: quid etiam illud Od. 9. ejusdem libri, *depromo quadrimum?* Quid præterea initium Od. 8. ejusdem *νύκτα, Vane & c.* quid denique illud, *Nunc est bibendum?* nisi furta etiam illius Alcaeo facta. Similia possunt inveniri in epistolis, ubi præcipuè est imitatus Gnomologos Poetas Hesiodum, Theognidem & Phocylidem. Huc accedit quod dicitur in Satyris, *pedem fixiss*, unde Lucillus suum retulerat.

Ut mihi.] Existimo particulam *ut* ita hic sumendam cum admiratione, ut in Capt. Plaut. *ut sepe summa ingenia in occulto latent!* & 5. de finib. *ut illi efferuntur lætitiæ, quam viscerunt!* pro quam & quantum, quomodo accipitur Epod. 2. *ut gaudet!* & c. sic os sumitur in Thyrside Theocriti ad finem:

Ἦν δὲ τοι τὸ δέπας θάσσει φίλος, ὅς καλὸν ὄσσει. Adest tibi poculum, specta, amico, quam sua vena spiraret odorem.

Vestri tumultu.] Ratio hujus vocis est Philipp. 8. *Quid enim est tumultus, nisi perturbatio tanta, ut major timor oriatur?* unde etiam nomen ductum est, tumultus, & geminatur in oratione pro Dejotaro cum trepidatione, & constituitur cum trepidus initio 8. Æneid. *simul omne tumultu*

Conjurat trepido Latium— in quem locum vide Serv. Tumultus igitur est omnistrepidatio & perturbatio e metu vicini periculi: quam quidem rationem non nihil altera vocis Graeca *θέρου* illustrare potest ex 8. Thucydidis perital. *τὸ θέρου ποῦς ἔπιπυκνός, Tumultus erat multus & terrorem stuporemq; injiciens. dicitur πύγ τὸ θέρου βολῆ, accessu clamori & rumoris, vel ἄρα τὸν θρουῦ ἢ βολῆ, a fama murmurante ac susurrante.* Poeta igitur admirans starditatem & perversitatem imitatorum exclamat, quomodo sæpè illorum trepidi tumultus ipsi risum & iram concitarent.

Libera vestigia.] In nullius exemplaris lege adstricta primus fixi vestigia. vestigium est ima pedis pars, & signū, quo dea terra imprimi, quorum utriusque exempla passim reperies.

Princeps.] Sic Od. postrema lib. 3. loquitur:

Dicar,

Princeps Aeolium carmen ad Italos

Deduxisse modos —

Quemadmodum autem τὸ ἀρχὴν modò notat initium, modò dominatum, item ἀρχὴν modò inceptorē modò 10 dominatorem: ita ego puto τὸ πρῶτον, Latinum vocabulum vim retinere hīc utramque & inceptoris & excellentis auctoris.

Per vacuum. Ellipsis est substantivi, iter vel locum, sic absolutè ponitur Sat. 5. l. 2. in vacuum venias.

Qui sibi.] Qui bene est conscius exploratæ & probatæ virtutis suæ regit alios, tantum abest, ut timidè serviliter & ignavè se gerat.

Paros.] I. Archilochicos. quæ vox deflexa est a Paros insula maris Ægæi, de qua diximus Od. 19. lib. 1. sicut de 20 Archilochos & Lycambe Epod. 6.

Animosq̄.] I. metum & fiduciam, elationemque animi: scriptores prole interdum usurpant pluraliter animos pro magnitudine animi, vel elato & excelso vel magno animo, ut in eadem significatione dicunt sumere, afferre, 25 tollere, deponere spiritus, id est, multum sibi tribuere & arrogare. Quomodo Xenophon Pæd. 5. οἱ πολλοὶ ἀνθρώπων ὅταν μὲν βαρῆσιν ἄνθρωπον πρὸς αὐτὸν φέρνουν, πολλοὶ ἄνθρωποι, quum pleni fuerint fiducia, vel animo obfirmato, intolerabiles spiritus pro se ferunt, sic καταβῶνεν τὸ φέρνουν, cui opponitur πικρὰ μὲν βαρῆσιν φέρνουν, deponere spiritus & assumere.

Verba agentia.] Quæ Lycambum ad laqueum adigere potuerunt: itaque dicuntur hīc verba agere Lycambem alio sensu, atque Cic. dixit pro Rosc. Comædo, Quum agit Ballionem, Lenem & Chæream, id est, repræsentat: 35 sed ut Liv. 1. 3. loquutus est, His ferè agere plebem, plebisq̄, animos, i. per hæc plebem agitabat. exercebat & vexabat.

Quod timui.] Hæc conjunctio respondens Græcæ, ὅτι, communiter quidem convenit cum temporibus primis & secundis, sed cum his sapius, ut tradunt Grammatici, cujus perfacilis est observatio. Veteres propterea quod & propterea quia dicebant, sicut ideo quod & ideo quia: sed priora per quod reperiuntur usitata bona Latinitatis auctoribus: qui tamen sapius simplici aetiologi- 40 co quod utuntur. Hīc nunc modos vocat, quos numeros modò appellabat, & artem pro, legem carminis.

Sed rebus etc.] I. argumento, materia, & versuum dispositione dissimilis.

Sappho.] De Sapphone & Alcæo diximus Od. 1. l. 1.

Oblinat.] I. flagitiosis versibus polluat & dedecore maculet. Pro laqueum necere Græci dicunt ἐμβάλλειν βροχόν τι.

Famoso.] Id est, probris ac maledictis cogit sponfam suam laqueo sibi mortem consciscere.

Hunc ego.] Ego Archilochum feci Latinum & in lucem edidi ante omnes Poetas Latinos.

Præ ore.] Ita loquutus est Od. 25. l. 3.

Dicam in igne, recens, adhuc indictum ore alio.

Premat.] Taceat in congressu & cœtu hominum.

Impensis.] I. sumptibus maximis conviviorum Est Martialis Epigramma in Pomponium malum Poetam, qui suffragia hominum apparatu cœnarum malis versibus emendicabat.

Quod tam grande sophos clamat tibi turba rogata,
Non tu, Pomponi, cœna deserta tina est
non dissimile est alterum in Liguinum,

Hæc tibi, non ulsa est, ad cœnam causa vocandi.

Versiculos recites ut, Liguine, tuos.

Suffragia.] Quidam putant hanc vocem a suffragando, id est, subtus flexendo dictam, ita in quadrupedibus suffrago, inis dicitur flexura poplitum posteriorum, ubi continuitas cruris videtur dissita, & modo quodā fracta. Suffragium autem illa vox erat populi, quæ in comitiis dabatur prius, cum porrectione brachiorum in altum, quæ Græcis est χειροβοία. sed postea in tabellis describatur, quâ suum quisque aperiebat sensum de aliquo Magistralu creando, vel de reo damnando aut absolvendo. atque sententiæ singulorum in tabellis discretæ in urnam conijciabantur quam Græci ostracion. i. testulam vocant, qui calculis aut candidis aut nigris solebant etiam suffragia ferre, unde ἡστρον δὲ κλυδὸν ἢ μάλλαν φέρειν, τὸ ἐστὶν οὐκ ἔστιν ἢ ἀναφῆσαι ferre sententiā de vita aut de nece. Cic. 1. 3. de leg. magis probat suffragia palam lata, quam in tabellis, cum scribit, suffragia in Magistratu mandando, aut etiam de Reo judicando palam fieri melius esset, ubi equidem suspicor legendum, ferri.

Auditor.] I. qui audio scripta Poetarum aliorum, & more Aristarchi criticè castigo & emendo: non ambitiosè quæro Grammaticos, quos rogem ut suis discipulis mea carmina prælegant & in pulpitis scholarum recitent.

Ultor.] Quidam hīc legunt actor, ut pro, auditor τὸ adjutor: sed ego malo jam recepta. Est autem auditorem aliorum esse & ultorem, ita scripta aliena audire & castigare, ut tua reponas vicissim aliis Aristarchis & censoribus recitanda & judicanda: quod Gallicè reddas, escontes & juges les escries d'autrui vous demander la revenche, que les tiens sont escontes & juges: quam judicii inmutuam locatione Poeta conqueritur hīc & damnat.

Tribus Gram.] Est hic convenientia pro rectione, tribus & multitudo Grammaticorum: posset etiam per cōtemtionē τὸ τριβὺς sumi pro judicibus paritū ingeniosis imperitis, ac iniquis, ut in Epist. 13. interpretati sumus, conviviam tribulem, tenuē, pauperem ac infimæ fortis hominem. Sed meminit Suetonius Tranquil. libel. de illustr. Gram. cap. de Gram. appellatione, Repeto, inquit, Grammaticam quendam, nomine Principem alternis diebus declamare, alternis disputare, nonnullis verbò mane disserere, post meridiem remoto pulpito declamare solitum.

Hinc ille.] Mea poemata contemuntur, propterea quod illos Gram. nullis ornare muneribus soleam, de quo queruntur apud alios.

Indigna.] Quæ publicè recitentur.

Et nugis.] I. venditare res nihili pro pretiosis. Rationem hujus vocis aliàs sic reddidi, sicut inde declinati nugari, ut a nihil agendo diceretur utrumque: sed ex eo legi Hieronymum in c. 3. Sophon. vers. antepenult. qui affirmat τὸ nugas Hebræum esse vocabulum a radice נגא, quod est dolore affici in conjugat nihpal unde נגא נגא נגא dolore affecti hanc tamen Hieron. interpretationem non agnoscunt Rabini nec etymum alii doctores.

Manare.] Verbum est hīc μανῆσαι, quum ferè soleat ἀμεταβάτως, absolutè usurpari. Id autem valet, speras te instillare & infundere mellitos versus auribus Augusti, & in hoc tibi placēs. Similis est syntaxis apud solum Plin. 1. 14. c. 20. manat picem hæc arbor, id est, emittit ac diffundit: ita Alexander Aphrod. ἀπορρῆει λοιμικὴ ἀπορροία, id est, egerit saniem pestiferam. Orator contra diceret, manare sudore & cruore. Etymum hujus verbi repetit a Pesto.

Ad hæc.] Ad superbiam mihi exprobratam.

Naribus.] Vereor ridere objectum alterius, pro quo Perius, vereor uncis naribus indulgere, & hic naso suspendere. Ratio vocis naris reddita est Epod. 12.

Diludia.] Πλὴθυνκὸς τὰν δὴν effertur & spatium temporis definitur, quo fit gladiatores intermissio a ludis, interea dum se ad eos me. i. comparant.

Truces.) I. horribiles, & savas & bellum lamentabile.

Explicatio Rethorica.

Metaphora est ab animatis ad inanima, pro, carmina scripta a sobriis non possunt diu oculis hominum legi, nec celebrari, nec manibus teri. Sic loquutus est Od. 2. l. 7.

vivet extento Proculejus ovo

pro, liberalitas, Proculeji semper erit in ore hominum nec definit predicari quemadmodum liber vivere, praesertim ingenio stipatus, dicitur a Martiali.

b Altera metaphora a corpore ad animum male affectum & intemperantem.

c Hoc quoque est translatum vel a militia vel a more civitatum, ubi novi vel milites vel cives proprie dicuntur adscribi, unde adscripti cives vocantur.

d Paranomasia est, ubi vox commutatis aliquot literis vel syllabis, commutatur etiam significatione, sicut in mors & immortalitas

e Est allegoria e metaphoris ab indicta pugna, vel potius ab improvisa hostium excursionem, contra quos raptim & turbate concurrunt ad arma, pro, Ennius ita ferebatur ad libros annalium de rebus Romanorum scribendos potus.

f Est hic primum prosopopoeia, ubi Cratinus inducitur sciens edicto, ne sobrii poesi attingant: deinde Allegoria, sed e duplici metonymia subjectorum pro rebus ibi tractatis, litibus ac iudiciis.

g Sumtum est a iudicibus & magistratu, pro iussit, censuit.

h Metonymia est ubi ex efficiente significantur effectus, id est, texta toga vel textura togae talis tropus fuit Epist. 1. sub fine, si curat ut inaequali tonsore, id est, tonsura.

i Metonymia est ejusdem modi pro, vox vehementissimae contentions, qua ipse Hyarbitas usus est in exprimenda eloquentia Cimagenis perdidit ipsum. Hic rursus Timagnus habet metonymiam subjecti pro ipsius eloquentia.

k Hoc epithetum similiter hic immutatur atque Sat. 3. Perlii pallentis.

Rugosum piper & pallentis grana cymini.

Ex utroque enim effectu significatur cyminum efficiens ex sanguis & pallidos ipso utentes per metonymiam modi secundi.

l Exclamatio succensentis hujusmodi ingeniis.

m Nota est metaphora, qua demonstrat tales imitatores aliorum factos esse mancipia, nec minus hebetes esse, quam pecudes rationi expertes.

n Anadiplosis est, ejusdem soni repetitio in fine praecedentis & initio sententiae sequentis.

o Allegoria est e metaphoris a viatoribus, qui primi per devia faciunt iter & illic viam albis dicuntur parare & monstrare: sic Horatius princeps fuit, qui ad Lyricam poesi in aliis Latinis aditum munivit.

p Non est hic simplex metaphora, sed ejusdem continuatio a subole novarum apu, qua sibi deligunt reges & ductores, ut e 4. Georg. conosci potest: quo u Virg. facit duo genera. Varro tria, Aristoteles quatuor in historia animalium, itaq; inter apes, qua magis, quam alia, viribus suis confidunt, ceteras regunt: quam fiduciam Horatius sibi sumit in Lyricis.

q Ex membris, id est, pedibus jambicis significatur integer versus jambicus per synecdoche, & e Parisi subjecto loco intelligitur indigena Archilochus per metonymiam: qualis est in Lano, pro, ostendi primus hominibus Latinis versus jambicos Archilochios.

r Duplex est in una dictione tropus: prior est synecdoche generis pro laurea, id est, ramo lauri, qua Melpomenem rogat Ode ult. l. 1. ut se coronet:

— Et mihi Delphica

Lauri cinge volens, Melpomenem, capiet

posterior est metonymia signi per signata laude & honore Dicit igitur, Tu, o Maccenas, noli propterea mihi minorem deferre honorem, vel parcius laudare, ut lauream indignum, quod minime ausus sum genus carminis Archilochi mutare.

s In modos & arcem agnosco synecdochen generis pro jambicis & eorum compositione.

t Metaphora est a fortitudine virorum, qua hic tribuitur mulieri: quia se praestitit virilem in studiis virorum tractandis, magnisque rebus suscipiendis ac perficiendis. Simili tropo usus est Pers. Sat. 3.

— calido sub pectore mascula bilis

Intumuit, quam non extinxerit urna cicuta, pro vehementissima & acutissima ira. Interpretes tamen juvenalis ad versum Sat. 2.

Magna inter molles concordia, non erit ullum, &c.

refert in epitheti, Masculula, ad nefanda Tribadum libidinem, qua scribit, citans hunc locum, Sapphone excogitasse. Idem videtur Domitius confirmare in Martialis Epigr. in Philaenim. l. 7. ubi docet hanc vocem dici παρὰ τὸ τελεβειν, a fricando, nec a quoquam Latino usurpata Latine, nisi a Martiale & Porphyrione in hunc locum, qui τὸ mascula & proprie & translate interpretatur, vel quia, inquit, in poetico studio versata est, in qua sapius enituit, vel qui a tribus diffusamata fuit. Alii referunt epithetum ad magnum ipsius animum, quo fuit in oppetenda morte praecipitio e Leucade petra, quae de re lege c. 18. Aufoniar. Lestion. Ios. Scaligeri, ubi ratio redditur cur Sappho vocetur masculula, quia, inquit, cum illa esset femina se praecipitem dedit ex illo saltu, ex quo tantum solebant viri sese impatientia amoris jaculari: unde locus ille dicebatur ἀλμα τῶν ἐρῶντων, saltus amantium. sed ego malo ad accerrimum poetices studium referre. Ita Graeci usurpant τὸ ἄρσεν ut Plutar. ἐν λόγῳ παραμυθ. παρὰ τὸ εἶναι αὐτὴ τὴν ὑπομονὴν ἀρσενῆ καὶ γενναίαν reddere oportet ipsius patientiam fortem & strenuam. Sic ἀσθενῶν φόβος, ἐκμύ, pro magno & ingenti clamore, robore, vigore, sic Epod. dixit masculula libido.

u Haec vox, ut Musam & Alcens. metonymiam continuata id est, allegoriam habet efficientis pro effectis versibus Sapphicis qui mixti cum jambicis faciunt genus carminis temperatum.

x Synecdoche est generis pro Lycambe patrem Neobules, quae fuit filia Lycambis desponsa Archilochi, & postea denegata: unde hic iusta incensus ira ditos evomuit jambos in utrumque.

y Sumtum a liquidis & humidis, quibus corpora polluantur, ad notam infamiae alteri inurenda: qualis est tropus in de claris oratoribus, ubi Cic. de peregrinatione eloquentiae sic loquitur: Nam ut senzel e Pyreao eloquentia evecta est, omnes peragravit insulas, atq; ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus, or. nemq; illam Attica dictionis quasi sanitatem perderet, ac loqui pene dediceret. Sic Suet. libel. de illust. Gram. eodem tropo in Sallustium utitur, quum dicit hujus scripta oblitam nimiam praeceptorum verborum affectione.

z Metonymia effecti pro infamante aliquem, Gall. Pour le diffamer.

aa Hunc, nempe Archilochum, metonymia est efficientis pro effectis versibus ab Archilochi, quos nemo ante

60 Horatium fecerat Latinos.

bb Synecdoche est partis, pro extra domum celat mea opuscula ac retinet laudem, quam illi distribuit privatim.

cc Hic tropus Epist. 8. notatus est.

Rome Tibur amem ventosus, Tibure Romam.

65 dd Metaphora est nota, qua significatur improbus labor flagitandi suffragiorum confusionem ab hominibus: qualem labore ferunt sub dio venatores, qui prostant in nive, ut diximus Od. 1. l. 1. Pro hoc dicit proprie Cic. prendere & prensare

prentare tribus suffragantes, & ut Od. 3. l. 1. *solicita ambire prece*: quem locum interpretatus sum in Rethoricis p. verbum circuire, quo Ausoniu reperit usum in gratiarum actione ad Gratianum Imperatorem in simili argumento. *Qui tribus non circumvi, centurias non adulavi, qui non prentaverim manus, &c.*

ee Allegoria est e continuatis metaphoris a petentibus magistratus, qui vicatim & vititum gratiam a latutis suffragia captant ambitiosè & aucupantur multitudinis favorem diligenti prentatione.

ff Metonymia e subjectis, pro frequenti conventu spectatorum & doctorum virorum audientium, quem conventum Epist. 1. l. 2. vocabit arcum theatrum.

gg Videtur hoc sumtum a libripendibus, qui dum pecuniam, vel res alias venales pensant tacito motu trutinæ, levibus gravitatem; contra gravibus levitatem experiorum usu inducere solent.

hh Brevis accessus ad profopociam cujusdam, quem Poeta facit secum loquentum.

ii Metaphora est, quâ nomen maximi Deorum tribuitur homini: qualè Tityrus usurpavit Eclog. 1. *Deus nobis hæc ora fecit* ad Augustum utrobique indicandum, qui pro

Deo a suis beneficiariis ubique habentur.

kk Metaphora est nota ad bonitatem carminis Horatiani commendandam.

ll. Sumtum quoq; hoc est a Gymnastica, ubi luctatores sese unguibus lacerant, quamvis a suis Aliptis probè sint uncti.

mm Synecdoche est generis pro theatro, ac potius arena Circi.

nn A Gymnastica quoq; hoc sumtum est pro interjecto vacationis spatio.

oo Duplex est hæc dictionis figura: Polypoton & climax. Non dissimilis est gradatio caussarum mutua progressionem se generantium *Æn. 8.*

Tristesq; ex arbere dire,

Et scissa gaudens vadit discordia pallâ:

Quam consanguineo sequitur Bellona sigello,

tales sunt belli causa procreantes.

pp *Funere* per metonymiam effecti pro efficiente multas cades, & dante funera. Simili tropo dixit Ode 21. l. 1. bellum lacrymosum & Cicero Epist. 4. l. 4. ad famil. *percussa & prostrata fecidissimo bello jacent omnia*, id est, quod lacrymas exprimit & deformat omnia.

EPIST. XX. AD LIBRVM SVVM.

Theticum.

Præcepti libri editio primùm dissuadetur, auctorisque plenè describendi ratio instituitur.

Vertumnus Janusq; liber spectare videris:
Scilicet ut prostes soliorum pumice mundus.

Odisti claves, & grata sigilla pudico:

Paucis ostendi gemis & communia laudas,

Non sita nutritus: g fuge quò discedere gestis.

Non erit emissore datus tibi. quid misere egid?

Quid volui dices, ubi quis te leserit, & scis

In brevi te cogi, quum plenus languet amator.

Quòd si non odio peccantis desipit augur,

Carus eris Romæ donec te deseret ætas.

Contrectatus ubi manibus sordescere vulgi

Cæperis, aut tinea pasces taciturnus inertes,

Aut fugies Uticâ, aut vinobus mittèris Ilerdam.

Ridebit monitor non exauditus ut ille,

Analysis Dialectica

Epigrapha hujus epistolæ mira videtur Porphyrii: quòd hic neq; cum absente, neq; cum præsentem homine verba faciat Poeta: ille tamen auctoritate nescio cujus consuetudinis facile contentus intermittit suam admirationem, quum scribit principia & fines in omnibus libris nullius legis formulâ contineri, atque ut dictum suum confirmet, profert librum primum Epicuræ sectæ a Lucretio sic institutum, & 4. Georg. a Virgilio. Sic equidem in præsentia possum respondere de priore Quum Lucretius initio sibi opem Veneris implorat:

Æneadum genetrice hominum, Divumq; voluptas

Alma Venus, &c.

deinde subnectit unâ propositionem operis futuri,

Te sociam studeo scribundis versibus esse,

Quos ego de rerum natura pangere conor.

Memniade nostro, &c.

quid facit alienum a principe epopœorū Homero, qui hoc utrumq; in Iliade multis antè seculis docuit faciendum?

quò etiâ Lucretius omnia naturæ opera ducta a primordis rerū initio ad extremum usq; persequatur, qui dici potest id sine legis formulâ præstare? Itaq; de hoc Poeta, & ipsius poemate, sicut de 4. Georg. Virg. dissentio a Porphyrione, propterea q; hic etiam 4. liber operis Georgici lege Methodicæ doctrinæ adstrictus tenetur. Nam quò initio Poeta proposuisset quadripartitâ universi illius opis sum-

Qui malè parentem in rupes protulit a sellum

Iratus. Quis enim in vitum servare laboret?

1. *Hoc quoq; te manet, ut pueros elementa docentem*

Occupet extremis in vicis balba senectus.

25 2. *Quum tibi solæ tepidus plures admovent aures,*

Me libertino natum patre, & in tenui re

Majores pennas nido extendisse, loqueris:

Ut quantum generi demas, virtutibus addas.

30 3. *Me primis virbis belli placuisse, domiq;*

4. *Corporis exigui, procanum, solibus aptum:*

5. *Irasci celerem, tamen ut placabilis essem.*

6. *Fortè meum si quis te percontabitur avum,*

Me quater undenos sciat implevisse decembres:

35 *Collegam Lepidum quo duxit Lollius anno.*

ma, & tres primos absolvisset libr. quartum sic aggreditur:

Protinus aeris melles caelestia dona,

Exsequar: hanc etiam Mæcenâs adspice partem.

ubi rursum rem, de qua dicturusest, proponit, & in partes distribuit duas principes, propagatione & conservatione apud

40 deinde in redintegratione generis, ubi hoc omnino interiiisset. quæ postea subdividuntur in educatione, contentione, tetentione, mitigatione, mellatione, afflictione, & curatione. Ex his pspicimus, hanc quartâ opis Georgici partem non ex lege esse: quâ nisi Virg. ordine, ut propositum fuerat, exsequutus fuisset, non solum lege Methodi, sed lege etiâ promissit teneretur. Quòd aut Horat. cum suo libro, tanq; cum familiaris colloquitur, id licentiæ Poeticæ tribuendum est,

qualis fuit in colloquio cum Amphora Od. 21. l. 3. Et q; pluris est, videtur pro consilio accipiendum, q; Poeta secum capit de

50 hoc libro Epist. nondum absoluto, ideoq; in apertum minime pferendo. Hæc quidè consilii ratio constat dissuasionem publicationis & Poete descriptione. Ac primò quòd libro psuasum videbatur, Poeta sic loco diversorū enunciat, ut liber nolit se longius inclusum domi teneri, & a paucioribus legi: sed in apertum exire, sub aspectum omnium subjici, ac manibus teneri: deinde ex fine dissuadet eum a se non eduisse conscriptum, ut tam præcepti in publicum veniret,

60 & in oculis doctissimorum virorum versaretur: postea ex loco adjunctorum proponuntur incommoda, quæ præcipitem editionem consequutura sint, reditæque ad au-